

Pracownia Krytyki Artystycznej (Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Gdańskiego) we współpracy z **Ośrodkiem Badań nad Polskim Dramatem Współczesnym** (Instytut Badań Literackich PAN) oraz z **Nadbałtyckim Centrum Kultury w Gdańsku**, przy udziale **Teatru Wybrzeże** oraz **Klubu Żak** mają przyjemność zaprosić na wydarzenia w ramach przedsięwzięcia zatytułowanego:

RE: Ireneusz IREDYŃSKI

Szczegółowy program wydarzeń:

PIĄTEK 15.01

17.00, Nadbałtyckie Centrum Kultury, Ratusz Staromiejski – promocja książki *Ireneusz Iredyński „Kreacja”* z serii „Dramat polski. Reaktywacja” (Wydawnictwo IBL PAN)

W 2014 roku ukazał się nowy wybór sztuk Ireneusza Iredyńskiego opracowany i opatrzony wstępem przez Zbigniewa Majchrowskiego, opublikowany przez Wydawnictwo IBL. Jest to szósty tom serii „Dramat polski. Reaktywacja”. W spotkaniu promocyjnym książki udział wezmą: Jacek Kopciński, Zbigniew Majchrowski, Antoni Pawlak i Jarosław Tumidajski.

W ramach wieczoru odbędzie się czytanie performatywne sztuki Ireneusza Iredyńskiego *Męczeństwo z przymiarką* w reżyserii Jarosława Tumidajskiego, przygotowane przez Teatr Wybrzeże. Wystąpią: Magdalena Boć, Joanna Żóraw, Michał Kowalski, Maciej Szemiel.

Wstęp: wolny

SOBOTA 16.01

10.00 – 16.00, Nadbałtyckie Centrum Kultury, Ratusz Staromiejski

Symposium *Re: Ireneusz Iredyński*

PROGRAM:

10.00-11.30

Zbigniew Majchrowski: „Co słycać?”

Mariusz Kraska: Nieważne, jak było naprawdę? Ireneusza Iredyńskiego kryminalna „zbrodnia”

Katarzyna Szalewska: *Ukryty w słońcu* - Iredyńskiego rytmoanaliza miasta

Anna Jazgarska: Sam(i) pośród miasta. Iredyński i kino

Dyskusja

12.00-13.30

Joanna Walaszek: *Żegnaj Judaszu* w reżyserii Konrada Swinarskiego (Stary Teatr 1971)

Jacek Kopciński: Dramatyczne profanacje Iredyńskiego

Ewa Wąchocka: „W zachowaniu człowieka nie ma niczego, co by nie było wyuczone.”

Nieprzystosowani i aktorzy Iredyńskiego

Anna Filipowicz: Uczłowieczenia/zezwierżenia, czyli o konstruowaniu świata (wokół słuchowisk *Koniec stworzenia* oraz *Ibis*)

Dyskusja

14.00-15.30

Maciej Dajnowski: "Szalenie Zdolny Kurwipoleć". O Iredyńskim Lem z Mroźkiem

Maksymilian Wroniszewski: *Manipulacja* - powtórzenie i „diabelskie sztuczki”

Joanna Puzyna-Chojka: „Nikt, czyli Każdy”. O Męce Powtórzenia w *Kreacji* Ireneusza Iredyńskiego

Katarzyna Kręglewska: *Męczeństwo z przymiarką* – prapremiera sopocka i warszawska odsłona druga

Dyskusja

Konsultanci naukowcy symposium:

Jacek Kopciński, Ośrodek Badań nad Polskim Dramatem Współczesnym (Instytut Badań Literackich PAN)

Zbigniew Majchrowski, Pracownia Krytyki Artystycznej (Instytut Filologii Polskiej UG)

Sekretarz naukowy:

Klaudia Renusch, Pracownia Krytyki Artystycznej (Instytut Filologii Polskiej UG)

Wstęp: wolny

20.00, Czarna Sala im. Stanisława Hebanowskiego - Teatr Wybrzeże w Gdańsku – Premiera sztuki Ireneusza Iredyńskiego *Kreacja* w reżyserii Jarosława Tumidajskiego

W *Kreacji* Iredyński podejmuje temat twórczości, tworzenia. Zastanawia się, czy prawdziwe dzieło sztuki może powstać na zamówienie, czy jest to raczej produkt niczym nieskrępowanego, niekontrolowanego natchnienia - natchnienia bliskiego chorobie, może nawet psychozie. *Kreacja* to bluźniercza Księga Rodzaju, to szydercza Droga Krzyżowa. To współczesny, kameralny *Faust* à rebours, echo *Pigmaliona*. To sztuka fascynująca i boleśnie prawdziwa.

Jarosław Tumidajski o spektaklu: „Zanurzając się w tekst Iredyńskiego, opowiemy o samotności artysty, o tragizmie tworzenia. Zderzymy ze sobą dwa żywioły - sztukę i promocję pod wspólnym mianownikiem pojęcia „kreacja”. Artysta tworzy dzieło, rynek i krytycy artystę oraz zapotrzebowanie na jego twórczość. Kto więc kreuje, a kto jest kreowany? Kto jest prawdziwym kreatorem? Jakie są zasady tej relacji? Czy w ogóle są jakieś? Do tego starcia Iredyński dopisuje kobietę i alkohol, tworząc brutalny, emocjonalny kwadrat. Ostatecznie najważniejsze okaże się dzieło będące radykalną manifestacją wolnej woli. Tylko czy naprawdę wolnej... Iredyński pisze: „W zachowaniu człowieka nie ma niczego, co by nie było wyuczone. Wszystko jest naśladownictwem, wszystko jest imitacją. W nikim nie ma nic jego wyłącznie własnego”. To oczywiście ironia, autor *Kreacji* bardzo wysoko cenił swoją oryginalność. Ale obserwując współczesność, jej manierę, można mieć wątpliwości, czy ta ironia zostanie usłyszana i zrozumiana. A może dziś te słowa należy rozumieć dosłownie? Iredyński to rasowy prowokator. Wydawać się może, że to pisarz skrajnie pesymistyczny. Jednak to tylko pozór, pierwsze wrażenie. Bo Iredyński to niepoprawny marzyciel, który przekracza wszystkie granice, depcze wszelkie wartości, by tak naprawdę pokazać je, zaakcentować i ocalić.” (teatrwybrzeze.pl)

Wstęp: Za okazaniem zaproszenia

PONIEDZIAŁEK 25.01

19.00, Klub ŻAK w Gdańsku – PC DRAMA

Czytanie dramatu Ireneusza Iredyńskiego *Terroryści* w reżyserii Adama Nalepy

Udział wezmą: Mirosław Baka, Piotr Domalewski, Krzysztof Gordon, Justyna Bartoszewicz, Marek Tynda oraz Mateusz Dzierżawski.

Terroryści to sztuka „o przemocy, która tkwi w człowieku, zaszczepiona tam z przyczyn najbardziej humanitarnych, o przemocy, która jest bestią wyzerającą mózg i serce swojego pana”. Tak o sztuce wypowiadał się sam autor tuż przed prapremierą w roku 1982. Jak przyznaje Zbigniew Majchrowski we wstępie do najnowszego wyboru dramatów Ireneusza Iredyńskiego, *Terrorystów* „można oczywiście czytać jako sztukę o dialektyce przemocy. Co najmniej w równym stopniu *Terroryści* są jednak także sztuką o kuszeniu. Rewolucja, terroryzm, walka z reżimem to dla Numeru Jeden swoiste operations spirituales, „walka o duszę”, zwłaszcza o duszę młodego ideowca (przyczynek do kwestii adorowania młodości w totalitarnych systemach). Skoro jednak nie udaje się posiąść duszy, zawsze jeszcze warto zawładnąć ciałem i wystawić je na pokaz: ubrać trupa w legendę i dać tłumom idola. Iredyński odziera zło z resztek metafizyki, pokazuje triumfującą socjotechnikę. „Ludzie będą defilować przed katafalkiem z otwartą trumną... Potrzeba im bohaterów...”. (klubzak.com.pl)

Sala suwnicowa Klubu ŻAK w Gdańsku, ul. Grunwaldzka 195/197

Wstęp: 15/10 zł (wymagana rezerwacja)